

Mahdollisuuksien meri

23 suositusta meriklusterin koulutuksen kehittämiseksi

Tomi Oravasaari, projektipäällikkö

Älykäs satama –seminaari

8.3.2016

Mahdollisuuksien meri –selvityksen tausta

- Kymenlaakson ammattikorkeakoulu ja Oxford Research Oy toteuttivat Suomen meriklusterin koulutustarveselvityksen osana Helsingin kaupungin vetämää ja työ- ja elinkeinoministeriön rahoittamaa MERIT - Älykäs meriteollisuus -hanketta.
- Selvitystyö käynnistyi toukokuussa 2015, ja loppuraportti julkaistiin tammikuussa 2016.
 - Selvitys on ladattavissa verkosta osoitteesta:
<https://publications.theseus.fi/handle/10024/104062>
- Selvityksessä tarkasteltiin laaja-alaisesti Suomen meriklusteria nykyisin palvelevaa koulutusta ja koulutuksen kehittämistarpeita.
- Selvitystä varten tehtiin kirjallisuuskatsaus ja toteutettiin 33 alan toimijoiden haastattelua
- Suomen meriklusterin osaamisen vahvistamiseksi tehtiin 23 toimenpidesuosituksia.

Satamien osaamistarpeet

- Muutos kunnallisista liikelaitoksista on luonut satamiin uudenlaisia osaamistarpeita
 - Satamien johtaminen on muutoksessa; strateginen johtaminen, hallitustyöskentely, liikkeenjohdollinen osaaminen, juridisen osaamisen tarve
 - Vahva logistinen ja kaupallinen osaaminen; on tärkeää hahmottaa sataman rooli osana kansainvälisiä kuljetusketjuja, tulee ymmärtää asiakkaiden kuljetustarpeet ja hallittava myös kv-markkinointi
 - Etenkin satamien ylimpään johtoon on haettu tekijöitä, joilla on monipuolinen tehtävään soveltuva osaaminen.
 - Rekrytoinneissa pyritty huolehtimaan johdon osaamisen monipuolisuudesta.

Satamien osaamistarpeet

- Johtotehtävissä toimiville tarvittava satamaspesifi täsmäosaaminen koulutettavissa, henkilöillä tulee kuitenkin olla valmiina vahvaa osaamista ja näkemystä toiminnan kehittämiseen
- Suorittavissa tehtävissä tarvittava osaaminen helpompi kouluttaa työn ohessa (pl. kielitaito) täsmäkurssina tai oppisopimuskoulutuksena
- Toisaalta perinteiset osaamistarpeet eivät ole kadonneet; tarvitaan yhä muun muassa vahvaa turvallisuusjohtamisen osaamista.
- Kielitaito (eritoten englanti) välttämätön alusten henkilökunnan kanssa toimittaessa

Satamien osaamistarpeet

- Teknologian kehittyminen tuo muutoksia:
 - Yhä enemmän korostuu tiedon kerääminen, jakaminen ja hyödyntäminen
 - Lastinkäsittelyn automatisaation lisääntyminen? Ovatko liikennevirrat riittävän suuria, jotta investoiminen automatisointiin kannattaa?
 - Kemikaalisatamissa prosessitekniikan osaaminen korostuu ja monimutkaistuvat tuotteet edellyttävät entistä parempaa tuotekemian osaamista

Osaamisen siirtäminen satamissa

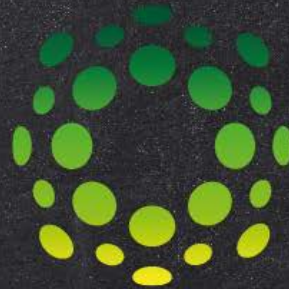
- Satama-alan osaamista olisi tärkeää siirtää suunnitelmallisesti
 - Haasteena nykyisten osaajien ikärakenne; monia osaajia lähdössä lähitulevaisuudessa eläkkeelle
 - Satamat keskenään varsin erilaisia, yhdessä satamassa kerrytetty osaaminen ei välttämättä suoraan siirrettävissä toiseen satamaan; sataman erityispiirteet opittava työn ohessa; erityisosaamista ei saisi kadota
 - Pieneen organisaatioon haastava ottaa uusia tekijöitä koulutukseen
 - Muutoksen nopeus on kasvanut, osaamista päivitettävä jatkuvasti

Satamien koulutustarpeet

- Täsmäkoulutusta tietyistä aihepiireistä:
 - Esim. satama-alan juridiikan perusteet
- Tarvittaisiinko satama-alalle oma tutkinto?
 - Toisaalta satamien johdossa korostuu johtamis-, logistinen-, ja kaupallinen osaaminen, mutta toisaalta tarvitaan myös satamaspesifiä osaamista joka on nykyisin hankittava lisäkoulutuksella tai työn ohessa.
 - Selvityksen suositus: merenkulun maatehtäviin tähtäävä korkeakoulututkinto
- Yhteistyö oppilaitosten kanssa; opinnäytetöitä satamiin nykyistä monipuolisemmin eri aloilta

Poikkileikkaavat osaamistarpeet

- **Monialainen osaaminen ja oppiminen työssä**
- **Kansainvälisyys, kieli- ja kulttuuriosaaminen**
- **Merenkulkutalouden ja merisektorin kaupallinen osaaminen**
- **Merioikeuden osaaminen**
- **Digitalisaatio ja automaatio**

KYAMK
University of Applied Sciences